

การพัฒนาชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ของนักศึกษา สาขาวิชาดนตรีศึกษา ชั้นปีที่ 2 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ดร.พนาสินธุ์ ศรีวิเศษ

อาจารย์สาขาวิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

อีเมล : panasinsriviset@gmail.com

รับต้นฉบับ 1 กรกฎาคม 2564; ปรับแก้ไข 15 กันยายน 2564; รับผิดชอบ 8 ธันวาคม 2564

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาและตรวจสอบประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 75/75 และ 2) เปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ของนักศึกษาหลังเรียนกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม กลุ่มเป้าหมาย คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษา ชั้นปีที่ 2 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จำนวน 17 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ และแบบประเมินทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ เท่ากับ 83.92/85.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ 75/75
2. นักศึกษามีทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ หลังเรียนด้วยชุดฝึกทักษะที่พัฒนาขึ้น โดยรวมเท่ากับร้อยละ 83.68 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม โดยมีจำนวนนักศึกษาที่ผ่านเกณฑ์ 17 คน คิดเป็นร้อยละ 100

คำสำคัญ

การพัฒนาชุดฝึกทักษะ การปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2564

Development of Southern Esarn Folk Music Practice Skill Package for the 2nd Year Music Education Students, Faculty of Education, Buriram Rajabhat University

Dr. Panasin Sriviset

Lecturer, Music Education Program, Faculty of Education, Buriram Rajabhat University

E-mail: panasinsriviset@gmail.com

Received 1 July 2021; Accepted 15 September 2021; Published 8 December 2021

Abstract

The objectives of this research were: 1) to develop and examine the efficiency of southern Esarn folk music practice skill package according to the performance criteria 75/75 and 2) to compare students' practice skill in southern Esarn folk music practice after studying with the criteria 75% of the full score. The target group was 17 students from the 2nd year music education students, Faculty of Education, Buriram Rajabhat university. The research instruments consisted of the southern Esarn folk music practice skill package and a southern Esarn folk music practice skill evaluation form. The statistics used for data analysis were mean, standard deviation, and percentage.

The research results showed that:

1. The efficiency of the package was 83.92 / 85.00 which is higher than the criteria set at 75/75.
2. The overall southern Esarn folk music practice skills of the students after studying using the developed package was 83.68% which passed the criteria set at 75% of the full score, with the number of 17 students representing 100%.

Keywords:

Development of Skill Practice Package, Southern Esarn Folk Music Practice

เพื่อนำไปใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนรายวิชาปฏิบัติทางดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 วิชาเอกดนตรีไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อพัฒนาทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ อันเป็นทางเลือกหนึ่งที่จะช่วยให้นักศึกษามีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการทางดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ ซึ่งชมความงามสุนทรีย์ภาพ ซึ่งมีผลต่อพัฒนาการด้านอื่น ๆ ของนักศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาและตรวจสอบประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 75/75
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ของนักศึกษาหลังเรียนกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม

วิธีการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาสาขาวิชาดนตรีศึกษา ชั้นปีที่ 2 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 17 คน ซึ่งได้มาโดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive selection)

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

- 2.1 ตัวแปรอิสระ คือ ชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้
- 2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่
 - 2.2.1 ประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้
 - 2.2.2 ทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

- 3.1 ชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ ประกอบด้วย 4 ชุดฝึก ได้แก่
 - ชุดที่ 1 เรื่อง ทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ขั้นพื้นฐาน
 - ชุดที่ 2 เรื่อง ทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีตามบทเพลงที่กำหนด

ชุดที่ 3 เรื่อง ทักษะการปฏิบัติเครื่องประกอบจังหวะ

ชุดที่ 4 เรื่อง ทักษะการบรรเลงรวมวงดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้

นำชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ทั้ง 4 ชุด ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย รองศาสตราจารย์ธรรณัฐ หินอ่อน เชี่ยวชาญด้านดนตรีไทย รองศาสตราจารย์รัฐ กาญจนประดิษฐ์เชี่ยวชาญด้านดนตรีไทย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุทาน บุญเมือง เชี่ยวชาญด้านดนตรีไทย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ หอมจันทร์ เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรี ฤกษ์แก้ว เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยา ประเมินความเหมาะสม และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนำชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ไปทดลองใช้กับนักศึกษาวิชาดนตรีศึกษาชั้นปีที่ 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย แต่มีความสนใจ และยังไม่มีการสัมผัสเกี่ยวกับปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ จำนวน 5 คน เพื่อหาจุดเด่น จุดด้อยหรือจุดที่ควรปรับปรุง สำหรับนำมาแก้ไขให้สมบูรณ์ก่อนนำไปทดลองใช้จริงกับกลุ่มเป้าหมาย

3.2 แบบประเมินความเหมาะสมของชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้

ดำเนินการสร้างแบบประเมินความเหมาะสมของชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ ทั้ง 2 ส่วนตามที่วางไว้ โดยประเมินผลตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ กำหนดคะแนนการประเมินความเหมาะสม ดังนี้

5 คะแนน หมายถึง มีความถูกต้องเหมาะสมในระดับมากที่สุด

4 คะแนน หมายถึง มีความถูกต้องเหมาะสมในระดับมาก

3 คะแนน หมายถึง มีความถูกต้องเหมาะสมในระดับปานกลาง

2 คะแนน หมายถึง มีความถูกต้องเหมาะสมในระดับน้อย

1 คะแนน หมายถึง มีความถูกต้องเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์เพื่อหาระดับคุณภาพที่เหมาะสม ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีคุณภาพความเหมาะสมมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีคุณภาพความเหมาะสมมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีคุณภาพความเหมาะสมปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีคุณภาพความเหมาะสมน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีคุณภาพความเหมาะสมน้อยที่สุด

ซึ่งชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ที่สร้างขึ้น ต้องมีค่าเฉลี่ยคะแนนความถูกต้องเหมาะสมตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป

นำแบบประเมินความเหมาะสมของชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ที่ได้ปรับปรุงแก้ไข แล้วตามข้อเสนอแนะของที่ปรึกษางานวิจัยไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล และด้านดนตรีจำนวน 5 คน ประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการประเมิน โดยมีการประเมิน ดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการประเมิน

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการประเมิน

-1 เมื่อแน่ใจว่าไม่สอดคล้องว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการประเมิน

โดยข้อคำถามที่ใช้ได้ต้องผ่านเกณฑ์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป

ผู้วิจัยนำคะแนนที่ได้จากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญด้านความเชี่ยวชาญเนื้อหาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence : IOC) ชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ของนักศึกษาสาขาวิชาดนตรีศึกษา ได้ค่า IOC ระหว่าง 0.60 – 1.00 จากนั้นนำไปปรับปรุงเนื้อหาชุดฝึกทักษะตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

3.3 แบบประเมินทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้

ผู้วิจัยศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการสร้างแบบประเมินทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำแบบประเมินทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ไปให้ที่ปรึกษางานวิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์เบื้องต้น จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

นำแบบประเมินทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วตามข้อเสนอแนะของที่ปรึกษางานวิจัยไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ซึ่งเป็นชุดเดียวกับผู้ประเมินความเหมาะสมของชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ เพื่อประเมินความเหมาะสมของแบบประเมิน 5 ระดับ ให้คะแนนเป็น 5 4 3 2 และ 1 โดยมีรายการ ให้ประเมิน ได้แก่ 1) ความเหมาะสมของเกณฑ์หรือรายการประเมิน 2) ความเหมาะสมของจำนวนระดับคุณภาพ 3) ความเหมาะสมของคำอธิบายของแต่ละระดับคุณภาพ ในแต่ละเกณฑ์ และ 4) ความเหมาะสมของน้ำหนักคะแนนของแต่ละเกณฑ์ ซึ่งแบบประเมินทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ชุดที่เหมาะสม ต้องมีค่าเฉลี่ยคะแนนความถูกต้องเหมาะสมตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป จากนั้นจัดทำเป็นแบบประเมินทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้สำหรับนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนี้

4.1 ปฐมนิเทศ เพื่อชี้แจง และทำความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับรายวิชา รวมทั้งสร้างข้อตกลงในชั้นเรียน และอื่น ๆ

4.2 ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามรายละเอียดที่ระบุไว้ชุดฝึกทักษะ

4.3 ทดสอบทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ (ภาคปฏิบัติ) เป็นรายบุคคล โดยการสังเกต และประเมินโดยใช้แบบประเมินทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

5.1 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานได้ตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 75/75 โดยที่

75 ตัวแรก หมายถึง ค่าร้อยละของคะแนนเฉลี่ยทั้งหมดที่นักศึกษาได้จากการทำแบบฝึกหัดท้ายชุดฝึกแต่ละชุด

75 ตัวหลัง หมายถึง ค่าร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักศึกษาที่ได้จากการทำแบบทดสอบภาคปฏิบัติการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ที่กำหนดให้

5.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ของนักศึกษาจากการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ที่กำหนดกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม โดยใช้ค่าเฉลี่ยและร้อยละ

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ของนักศึกษาสาขาวิชาดนตรีศึกษา ชั้นปีที่ 2 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ของนักศึกษา

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้หลังเรียนของนักศึกษากับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ของนักศึกษา

ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้สำหรับนักศึกษาตามเกณฑ์ 75/75 ปรากฏดังตาราง 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ของนักศึกษาสาขาวิชาดนตรีศึกษา ชั้นปีที่ 2 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ตามเกณฑ์ 75/75

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2564

เล่มที่	คะแนนระหว่างเรียนด้วยชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีที่บ้านอีสานใต้				คะแนนทดสอบหลังเรียน				ประสิทธิภาพ E_1 / E_2
	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	ร้อยละ $\bar{X} (E_1)$	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	ร้อยละ $\bar{X} (E_2)$	
1	15	12.35	1.25	82.35	40	34.00	2.21	85.00	83.92/85.00
2	15	12.68	1.36	84.51					
3	15	12.76	1.37	85.10					
4	15	12.56	1.42	83.73					
รวมเฉลี่ย	15	12.59	1.35	83.92					

จากตาราง 1 พบว่าประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีที่บ้านอีสานใต้สำหรับนักศึกษาเท่ากับ 83.92/85.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ 75/75

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติดนตรีที่บ้านอีสานใต้หลังเรียนของนักศึกษา กับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม แสดงดังตารางที่ 2

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติดนตรีที่บ้านอีสานใต้หลังเรียนของนักศึกษา กับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม ปรากฏดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติดนตรีที่บ้านอีสานใต้หลังเรียนของนักศึกษา กับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม

นักศึกษาคคนที่	ทักษะการปฏิบัติดนตรีที่บ้านอีสานใต้ (คะแนนเต็ม 40 คะแนน)		
	คะแนนที่ได้	ร้อยละ	ผลการประเมิน
1	34	85.00	ผ่าน
2	36	90.00	ผ่าน
3	34	85.00	ผ่าน
4	34	85.00	ผ่าน
5	35	87.50	ผ่าน
6	33	82.50	ผ่าน

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2564

7	30	75.00	ผ่าน
8	29	72.50	ผ่าน
9	36	90.00	ผ่าน
10	35	87.50	ผ่าน
11	32	80.00	ผ่าน
12	34	85.00	ผ่าน
13	35	87.50	ผ่าน
14	29	72.50	ผ่าน
15	34	85.00	ผ่าน
16	35	87.50	ผ่าน
17	34	85.00	ผ่าน
รวม	$\bar{X} = 33.47$, S.D = 2.21	83.68	ผ่าน

จากตารางที่ 2 พบว่าโดยภาพรวมนักศึกษามีทักษะการปฏิบัติดนตรีที่บ้านอีสานได้หลังเรียนด้วยชุดฝึกทักษะที่พัฒนาขึ้นเท่ากับร้อยละ 83.68 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม เมื่อพิจารณาเป็นรายบุคคล พบว่ามีนักศึกษาที่มีทักษะการปฏิบัติดนตรีที่บ้านอีสานได้ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 17 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 100 ของนักศึกษาทั้งหมด

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องการพัฒนาชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีที่บ้านอีสานได้ของนักศึกษา สาขาวิชาดนตรีศึกษา ชั้นปีที่ 2 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ สรุปผลได้ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีที่บ้านอีสานได้ของนักศึกษาเท่ากับ 83.92/85.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ 75/75

2. โดยภาพรวมนักศึกษามีทักษะการปฏิบัติดนตรีที่บ้านอีสานได้หลังเรียนด้วยชุดฝึกทักษะที่พัฒนาขึ้นเท่ากับร้อยละ 83.68 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม เมื่อพิจารณาเป็นรายบุคคล พบว่ามีนักศึกษาที่มีทักษะการปฏิบัติดนตรีที่บ้านอีสานได้ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 17 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 100 ของนักศึกษาทั้งหมด

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ของนักศึกษา สาขาวิชาดนตรีศึกษา ชั้นปีที่ 2 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ของนักศึกษาเท่ากับ 83.92/85.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ 75/75 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะชุดฝึกทักษะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้ผ่านขั้นตอนการสร้างอย่างเป็นระบบโดยผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารตำราที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ หลักสูตรเนื้อหาการเรียนรู้อีกก่อนการสร้างชุดฝึกทักษะ ตลอดจนผ่านการวิเคราะห์ และตรวจสอบจากที่ปรึกษาทางวิจัยและผู้เชี่ยวชาญ เพื่อหาจุดบกพร่องแล้วนำมาปรับปรุง แก้ไข ซึ่งแบบฝึกหัดทักษะเป็นสื่อการเรียนการสอนที่สร้างขึ้นเพื่อนำมาให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติเพื่อเพิ่มและพัฒนาทักษะกระบวนการคิด กระบวนการเรียนรู้ได้เรียนอย่างสนุกสนาน เมื่อเรียนแล้วเกิดความรู้ความเข้าใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้น เช่น มีคำชี้แจงในการเรียนจากตัวอย่างและให้ทำแบบทดสอบเพื่อฝึกทักษะหรือทบทวนบทเรียนหลังจากที่เรียนเนื้อหาแล้วให้เกิดความจำ จนสามารถปฏิบัติได้ด้วยความชำนาญรวมทั้งทำให้ผู้เรียนสามารถตรวจสอบความเข้าใจในบทเรียนด้วยตนเอง และการฝึกทักษะด้านใดควรใช้ภาษาง่าย ๆ และมีความน่าสนใจ เรียงลำดับจากง่ายไปหายากให้เหมาะสมกับวัยและความสามารถของผู้เรียน มีเนื้อหาตรง จัดกิจกรรมหลากหลายให้ผู้เรียนทำเพื่อดึงดูดความสนใจและเกิดประสิทธิภาพในการเรียน

จากเหตุผลข้างต้น สรุปได้ว่าประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะช่วยสร้างสภาพการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามที่มุ่งหมาย การทดสอบประสิทธิภาพตามลำดับขั้นจะช่วยให้มีคุณค่าทางการสอนจริงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้สอดคล้องกับผลการวิจัยที่มีผู้ศึกษาประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการปฏิบัติทางด้านดนตรี พบว่าประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ดังเช่นงานวิจัยของจิระนันท์ โดสิน (2557) ศึกษาประสิทธิภาพของชุดการสอนมีค่าเท่ากับ 86.31/88.66 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดคือ 80/80 รพีพล หล้าวงษา (2558) ศึกษาชุดการสอนการปฏิบัติกีตาร์เบื้องต้นในรายวิชาดนตรีสากล และวิชาปฏิบัติดนตรีสากลระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น ฝ่ายมัธยมศึกษา (ศึกษาศาสตร์) มีประสิทธิภาพ เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ 90.25/80.00 และกฤษฎา วงศ์คำจันทร์ (2551) ศึกษาชุดการสอนการปฏิบัติกีตาร์ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มีประสิทธิภาพ 80.13/82.68 ผ่านเกณฑ์ 80/80

2. เปรียบเทียบผลการพัฒนาทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ของนักศึกษา สาขาวิชาดนตรีศึกษามีคะแนนเฉลี่ยผลการพัฒนาทักษะทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน จากผลการวิจัยดังกล่าวเป็นสิ่งยืนยันได้ว่าชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ของนักศึกษาสาขาวิชาดนตรีศึกษาที่สร้างขึ้นสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สาเหตุที่ทำให้ชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ของนักศึกษา สาขาวิชาดนตรีศึกษาเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2564

และทำให้นักศึกษาที่เรียนโดยชุดฝึกทักษะดังกล่าวมีผลการพัฒนาทักษะทางดนตรีสูงขึ้น เพราะการพัฒนาชุดฝึกทักษะครั้งนี้ได้สร้างตามขั้นตอนอย่างถูกต้อง แก้ไขและปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และมีกรทดลองใช้ก่อนที่จะนำไปใช้ในการเรียนการสอนจริง จึงส่งผลให้นักศึกษามีผลการพัฒนาทักษะทางดนตรีสูงขึ้น ซึ่งผู้วิจัยได้ประยุกต์รูปแบบการสอนทักษะตามวิธีดำเนินการของ Dave (1967 อ้างถึงใน ทิศนา แคมมณี, 2556) ดังนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นการเลียนแบบ เป็นขั้นให้ผู้เรียนสังเกตการกระทำที่ต้องการให้ผู้เรียนทำได้ ซึ่งผู้เรียนย่อมจะรับรู้หรือสังเกตเห็นรายละเอียดต่าง ๆ ได้ไม่ครบถ้วน แต่อย่างน้อยผู้เรียนจะสามารถบอกได้ว่าขั้นตอนหลักของการกระทำนั้น ๆ มีอะไรบ้าง ขั้นที่ 2 ขั้นการลงมือกระทำตามคำสั่ง เมื่อผู้เรียนได้เห็นและสามารถบอกขั้นตอนของการกระทำที่ต้องการเรียนรู้แล้ว ให้ผู้เรียนลงมือทำโดยไม่มีแบบอย่างให้เห็น ผู้เรียนอาจลงมือทำตามคำสั่งของผู้สอน หรือทำตามคำสั่งที่ผู้สอนเขียนไว้ในคู่มือก็ได้การลงมือปฏิบัติตามคำสั่งนี้ แม้ผู้เรียนจะยังไม่สามารถทำได้อย่างสมบูรณ์ แต่อย่างน้อยผู้เรียนก็ได้ประสบการณ์ในการลงมือทำและค้นพบปัญหาต่าง ๆ ซึ่งช่วยให้เกิดการเรียนรู้และปรับการกระทำให้ถูกต้องสมบูรณ์ขึ้น ขั้นที่ 3 ขั้นการกระทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์ ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้เรียนจะต้องฝึกฝนจนสามารถทำสิ่งนั้น ๆ ได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์ โดยไม่จำเป็นต้องมีแบบอย่างหรือมีคำสั่งนำทางการกระทำ การกระทำที่ถูกต้อง แม่น ตรง พอดี สมบูรณ์แบบ เป็นสิ่งที่ผู้เรียนจะต้องสามารถทำได้ในขั้นนี้ ขั้นที่ 4 ขั้นการแสดงออก ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้เรียนมีโอกาสได้ฝึกฝนมากขึ้นจนกระทั่งสามารถกระทำสิ่งนั้นได้ถูกต้องสมบูรณ์แบบอย่างคล่องแคล่ว รวดเร็ว ราบรื่น และด้วยความมั่นใจ และขั้นที่ 5 ขั้นการกระทำอย่างเป็นธรรมชาติ ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้เรียนสามารถกระทำสิ่งนั้น ๆ อย่างสบาย ๆ เป็นไปอย่างอัตโนมัติโดยไม่รู้สึกรู้ว่าต้องใช้ความพยายามเป็นพิเศษ ซึ่งต้องอาศัยการปฏิบัติบ่อย ๆ ในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่หลากหลาย นอกจากนั้นผู้เรียนยังได้รับการเสริมทักษะโดยการฝึกนอกเวลาเรียน เนื่องจากการฝึกทักษะปฏิบัตินั้นต้องอาศัยการฝึกฝนเป็นประจำ จึงทำให้เกิดความชำนาญ

จากเหตุผลข้างต้นสอดคล้องกับงานวิจัยของปราโมทย์ ด้านประดิษฐ์ จุฬาศิริ ยอดวิเศษ และพรพรรณระพี บุญเปลี่ยน (2562) พบว่าแบบฝึกทักษะช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะสูงขึ้น ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนการสอนทราบเกณฑ์แบบประเมินระดับทักษะ ทำให้เห็นพัฒนาการของตนเองซึ่งพัฒนาและภูมิใจผู้เรียน และยังคงสอดคล้องกับงานวิจัยของอุทาน บุญเมือง (2561) พบว่าชุดการสอนโดยใช้ชุดการสอนสำหรับนักศึกษาระดับปีที่ 1 สาขาวิชาดนตรีศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 นั่นคือการเรียนด้วยชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพ มีการจัดเนื้อหา เวลา กิจกรรม ตลอดจนการประเมินผลที่เหมาะสมนั้น ช่วยทำให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ก่อนการนำชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ไปใช้จัดกิจกรรม การเรียนการสอน อาจารย์ผู้สอนควรศึกษาแนวทางการใช้ชุดฝึกทักษะ เพื่อให้เกิดความเข้าใจในขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน และวางแผนการจัดการเรียนรู้ล่วงหน้าในการฝึกปฏิบัติ

2. จากผลการวิจัยพบว่า การนำชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้มาใช้ประกอบการเรียนการสอน ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ดังนั้นผู้วิจัยควรพัฒนาชุดฝึกทักษะให้มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการทำวิจัยเพื่อพัฒนาชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ของนักศึกษาที่ได้ผ่านการฝึกทักษะพื้นฐานมาแล้ว ให้มีทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ที่ซับซ้อนขึ้น

2. ควรศึกษาระดับความพึงพอใจหรือเจตคติที่มีต่อชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ในการนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาชุดฝึกทักษะให้มีประสิทธิภาพต่อไป

3. ควรมีการทำวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเกี่ยวกับการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ โดยอาจแบ่งเป็นรายวิชาย่อย ๆ ตามลำดับความซับซ้อน เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาที่สนใจได้เลือกเรียน

เอกสารอ้างอิง

- กฤษฎา วงศ์คำจันทร์. (2551). ชุดการสอนการปฏิบัติคีตารในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- จิระนันท์ โดลิน. (2557). การพัฒนาชุดฝึกปฏิบัติไวโอลินด้วยวิธีการเรียนระดับเสียงเปียโนสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี. วารสารมนุษยสังคมปริทัศน์, 16(2), 59-67.
- ทิตนา แคมมณี. (2556). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธนพงศ์ ศิริบุตตรงษ์. (2563). การพัฒนาชุดฝึกทักษะโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เรื่อง การเป่าขลุ่ยเพียงออ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต, สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2564

- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สุวีริยาสาส์น.
- ปราโมทย์ ด่านประดิษฐ์ จุฑาศิริ ยอดวิเศษ และพรณระพี บุญเปลี่ยน. (2562).
การพัฒนาแบบฝึกทักษะทางเดี่ยวห้องวงใหญ่ เพลงแป๊ะสามชั้น.
วารสารศิลปกรรมศาสตร์วิชาการ วิจัยและงานสร้างสรรค์. 6(1), 266-291.
- ปัญญา รุ่งเรือง. (2546). *ประวัติการดนตรีไทย*. กรุงเทพฯ: บริษัทโรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- รพีพล หล้าวงษา. (2558). *ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาดนตรีตะวันตก โดยใช้ชุดการสอน
การปฏิบัติกีตาร์เบื้องต้น สำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย
ขอนแก่น ฝ่ายมัธยมศึกษา (ศึกษาศาสตร์)*. บทความฉบับเต็มการประชุมวิชาการเสนอ
ผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 34 วันที่ 27 มีนาคม 2558. (น.1894-1902).
ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อุทาน บุญเมือง. (2561). *การพัฒนาชุดการสอนรายวิชาปฏิบัติเครื่องเป่าไทย 1 สำหรับนักศึกษา
สาขาวิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ปีการศึกษาที่
1/2560*. *วารสาร สาร สื่อ ศิลป์*, 1(2), 57-66.